K

Kat. obec: RATBOŘ
Osada: -
Trať: S od dnešního hřbitova
Okres: Kolín

ČSAV - archeologický ústav
Došlo dne 28. IX. 1982
č. j. 405/4/82

Druh a kultura: Sídlištní objekt; kostr. hrob pozdní halštat; mladý latén

Zpráva

ved. výzkumu
koreferenta
komise
ved. oddělení

za období: 29. III. 1982.

V pondělí dne 29. března 1982 oznámil s. M. Papánek z ratbořského cukrovaru kolínskému muzeu nález bronzového náramku ve výkopu pro základy bytových jednotek v Ratboři. Ještě téhož dne jsem ověřil nálezovou situaci přímo na staveništi.

Bytové jednotky jsou stavěny na pravobřežní terase Chotouchovského potoka (proti cukrovaru), tj. na poli ppč. 442/18, mírně se svažujícím od S zdi dnešního hřbitova k hraně údolí (nadm. výška 295-305 m). Z celého povrchu uvedené parcely byla před zahájením stavebních prací odstraněna pomocí mechanizace 30-50 cm silná vrstva ornice. Pravěké objekty porušila lžíce bagru 18,5 m od zmíněné hřbitovní zdi a 11,6-14,8 m od Z hranice pole. Jejich šedohnědá výplň se zřetelně rýsovala ve žlutavě zbarveném sprašovitém podloží jižní stěny terasovitě zahloubených základů prvního domu. Tvořila 3,2 m dlouhý pruh, zasahující do hl. 0,8-0,9 m, s 1,1-1,2 m širokým a 0,6 m hlubokým schodovitým zahloubením při jeho Z konci (hloubky, vyjma naposled uvedené, od úrovně skryté plochy). Tuto prohlubeň také označili dělníci jako místo nálezu bronzového náramku.

Situace na stavbě nedovolovala začištění plochy v předpokládaném směru průběhu půdorysů archeologických objektů. Nálezovou situaci bylo tedy možné ověřit jen začištěním a odebráním části stěny výkopu. Ze získaných výsledků lze konstatovat následující:

V místě stavby bytových jednotek byly porušeny 2 zahloubené pravěké objekty - sídlištní jáma (polozemnice?) a kostrový hrob. Jejich výplně se od sebe prakticky nijak nelišily a obsahovaly mazanici i zlomky keramiky stejného charakteru. Jediným zjištěným rozdílem je hloubka. Částečně rekonstruovat můžeme jen tvar hrobové jámy. Při dně byla obdélná, 100-110 cm široká, asi 130 cm dlouhá a 150 (+30 až 40) cm hluboká, s orientací delší osy JJV - SSZ.

Poznámka: Pište pokud možno strojem. Na konci uveďte datum odeslání a čitelný podpis. Zprávy korespondentů a komisí vyhotovte dvojmo.

U sídlištního objektu známe pouze délku (cca 300 cm), vzhledem k jeho půdorysu směrově neurčitelného, řezu.

Kostrový hrob pochází z mladolaténského období (LT B). Podle dochovaných částí kostry (několik prstních a záprstních kůstek pravé ruky, zlomky pánve a stehenních kostí, obě čéšky, holenní kosti a fragmenty kostí lýtkových) byl zemřelý pohřben naznak v natažené poloze, hlavou k SSZ. Na pravé ruce (nebo u ní) měl bronzový náramek, nad kotníky obou nohou po jednom tyčinkovitém bronzovém nánožníku. Hrob byl s největší pravděpodobností zahlouben do zmíněného sídlištního objektu, který můžeme na základě získaných zlomků keramiky považovat za pozdně halštatský.

Nálezy jsou uloženy v M Kolín pod př. č. 2/82. Antropologický materiál bude příležitostně předán do AÚ v Praze.

V Kolíně dne 5. IV. 1982.

Zbyněk Sedláček
odd. archeologie při RMK

Dodatek: Dne 5. IV. mne informoval telefonicky dr. L. Novák z AÚ v Praze, že byl v pátek odpoledne dne 2. IV. upozorněn na nález kostry v prostoru stavby bytových jednotek v Ratboři, okr. Kolín. V úterý dne 6. IV. jsem v uvedené obci osobně prověřoval pravdivost této informace. Dělníky ze stavby jsem byl ujištěn, že vyjma nálezu popsaného výše ve zprávě nedošlo k dalšímu objevu. Tomu by odpovídala i současná terénní situace.